

[This question paper contains 3 printed pages.]

Sr. No. of Question Paper : 3149

F-5

Your Roll No.....

Unique Paper Code : 2091502

Name of the Paper : Sufistic Literature

Name of the Course : B.A. (Hons.) Persian

Semester : V

Duration : 3 Hours

Maximum Marks : 75

Instructions for Candidates

1. Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.
2. Unless otherwise required in a question, answer should be written either in English or in Hindi or in Urdu; but the same medium should be used throughout the paper.

1. Translate any *two* of the following passages into English or Hindi or Urdu : 25
از متون زیر دو را به زبان انگلیسی یا هندی یا اردو ترجمه کنید:

(A)

نقل است که وی پیش از رحلت چهل روز طعام نجشید و در آخر وقت که از عالم می رفت می گفت که وقت نماز شده است و من نماز گزارده ام؟ اگر می گفتند که شما نماز گزارده اید، می فرمود که بار دیگر بگزاریم. هر نماز را مکرر می گزارد و می فرمود: می رویم، می رویم، می رویم. به اقبال خادم می فرمود: اگر چیزی در خانه از هیچ جنس نگاه دارد، فردای قیامت عهده جواب حضرت عزت باشد، خادم همه را بداد، مگر غله که چند روزه علفه درویشان بود. فرمود: این مرده ریگ چه نگاه داشته ای؟ این را نیز بدر کن، و در خانه جاروب ده. در حال انبار خانه ها را گشادند و جهانی جمع شدند و غارت کردند. بعد از آن خادمان عرضه کردند که حال ما مسکینان بعد مخدوم چه خواهد شد؟ فرمود که شما را در روضه من چندان برسد که کفاف باشد.

(B)

در میان قوم موسی چند کس	بی ادب گفتند کوسیر و عدس
منقطع شد خوان و نان از آسمان	ماند رنج زرع و بیل و د آسمان
باز عیسی چون شفاعت کرد حق	خوان فرستاد و غنیمت بر طبق
باز گستاخان ادب بگذاشتند	چون گدایان زلها بر داشتند
لابه کرده عیسی ایشان را که این	دا میست و کم نگرده از زمین
بد گمانی کردن و حرص آوری	کفر باشد نزد خوان مهتری

(C)

شنبه دهم ماه ربیع الآخر سنة المذکور دولت پایوس حاصل شد سخن در دعا افتاد، فرمود که دعا قبل از نزول بلا می باید کرد. لفظی به عربی ادا فرمود که بلا چون نازل می شود دعا از فرود بالا می رود و هر دو در هوا یکجا متعارض می شوند اگر دعا را قوتی باشد بلا را باز گرداند و اگر نه بلا فرود آید. ملایم این سخن حکایت فرمود که در آنچه خروج کفار تترار شد چون بلای مغل به نیشابور رسید پادشاهی که آنجا بود کس بر شیخ فرید الدین عطار فرستاد قدس الله سره العزیز که دعایی بکن او جواب گفت که وقت دعا گذشت وقت رضا است یعنی بلای خدا نازل شد تن به رضا باید دادا بعد از آن فرمود که بعد از نزول بلا هم دعا باید کرد اگر چه بلا دفع نشود اما صعوبت بلا کم شود.

2. Explain any one of the following passages :

15

از متون زیر فقط یکی را شرح کنید:

(A)

آدینسه نوزدهم ماه شوال سنة المذکور بعد از نماز سعادت پایوس حاصل شد. سخن در آداب تصوف و اشارات مشایخ و اصطلاحات ایشان افتاد. بر لفظ مبارک راند که شیخ جمال الدین بسطامی شیخ الاسلام حضرت دهلی رحمة الله علیه مراسم اهل صفة و آداب ایشان نیکو دانستی تا وقتی کوزه ای آب در نظر ایشان آوردند که آن کوزه چهار گوشه داشت یعنی چهار جای گرفتن داشت. بزرگی حاضر بود او گفت: این را کوزه لقمانی گویند. شیخ جمال الدین بسطامی گفت که چرا کوزه لقمانی گویند؟ آن بزرگ ساکت شد، بعد از آن شیخ جمال الدین حکایت کرد که بزرگی بود او را شیخ لقمان سرخسی گفتندی رحمة الله علیه، مناقب او بسیار است تا از او می آرند که مگر جمعه ای از او فوت شد یا شعاری از طواهر شرع و الله اعلم ائمة آن شهر به احتساب او بیرون آمدند. با او گفتند که ائمة شهر می آیند تا با تو بحث کنند. شیخ لقمان پرسید که سوار می آیند یا پیاده؟ او گفتند که سوار می آیند.

(B)

نقل است که وقتی چند کس قصد ملازمت او کردند و هر یک به رسم تحفه چیزی خریدند. در آن میان متعلمی بود گفت: این هدایای مختلف یک جا پیش شیخ خواهند نهاد، خادم خواهد بر داشت. او قدری خاک راه بر داشت و در کاغذی پیچیده چون به خدمت او رسید هر کس چیزی پیش نهاد و آن متعلم کاغذ پاره پیچیده رانیز نهاد. خادم آن هدایا را برداشتن گرفت. خواست که آن کاغذ را نیز بردارد و فرمود که این را همین جا بگذار که این سرمة شریف خاص برای چشم ماست. آن متعلم تائب شد. شیخ او را به تشریف خاص مشرف گردانید و او را مستظهر کرد که اگر ادرازی و یانانی تو را حاجت باشد ما را بگویی. نقل است که شخصی از قصبة خود به قصد زیارت او می آمد. در اثنای راه گزر او بر قصبه بوندی افتاد. در آنجا شیخی بود که او را شیخ موهن می گفتند، به دیدن او رفت پرسید که کجا خواهی رفت؟ گفت به خدمت شیخ نظام الدین.

3. Reproduce any one of the following passages in simple persian :

15

یکی از متون زیر را به فارسی ساده باز بنمائید:

(A)

نقل است که وی فرمود: مرا در واقعه کتابی دادند، در آن مسطور بود: تا توانی راحتی به دل می رسانی که دل مؤمن محلّ ظهور ربوبیت است. می فرمود که در بازار قیامت هیچ کالا بی را آنچنان رواج نخواهد بود که دریافت دلها را. نقل است که وقتی در قیلوله بود درویشی آمد، آن را باز گردانید. شیخ فرید الدین را در خواب دید که می فرماید: اگر در خانه چیزی نیست، حسن رعایت آینده واجب است. این از کجا آمده است که همچنین خسته دل باز گردد. چون بیدار شد از این حال تفحص نمود بر آن شخص که آن درویش را باز گردانیده بود، تفت شد که خدمت شیخ را در غضب دیده ام و مرا عتاب می

کرد. بعده اگر از قیلوله بیدار شدی، همین دو سخن پرسیدی. یکی آنکه سایه برگشته است؟ دوم آنکه

آینده آمده است؟

(B)

نرم نرمک گفت شهر تو کجاست	که علاج اهل هر شهری جداست
و اندر آن شهر از قرابت کیست	خویشی و پیوستگی با چیست
دست بر نبضش نهاد و یک بیک	باز می پرسید از جور فلک
چون کسی را خار در پایش خلد	پای خود را بر سرزانو نهد
وز سرسوزن همی جوید سرش	ورنیا بد می کند بالب ترش
خار در پسا شد چنین دشواریاب	خار در دل چون بود واده جواب

4. Write a short note on the life and works of Amir Hasan 'Ala Sijzi'

10

گزارش کوتاهی درباره احوال و آثار امیر حسن علاء سجزی را بنویسید.

(OR)

Summarize the story of "Aashiq Shudan-e-Padshahi Bar Kanizaki-o-Kharidan-e-Padshah Kanizak Ra"

خلاصه ای درباره حکایت "عاشق شدن پادشاهی بر کنیزکی و خریدن پادشاه

کنیزک را" بنویسید.

5. Write a brief note on the life and works of Shaikh Abdul Haq Mohaddith Dehlavi.

10

گزارش کوتاهی درباره احوال و آثار شیخ عبدالحق محدث دهلوی را بنویسید.

(OR)

Summarize the story of "Mard-e-Baqqal-o-Tuti-o-Roghan Rikhtan-e-Tuti Dar Dukan"

خلاصه ای درباره حکایت مرد بقال و طوطی و روغن ریختن طوطی در دکان را بنویسید.